

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	16:17	16:17	16:20
יציאה:	17:08	17:08	17:10
ר"ת:	17:39	17:39	17:44

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 15:59

פרשת תולדות

עלון מס': 435

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

הבטחה לפרנסה

סגלות רבות מובאות בספרים הקדושים, והן מסגלות לפרנסה טובה. בפרק זה אשתדל להביא הבטחות חז"ל לפרנסה בשפע, וכל מי שיקים אותם מבטח לו שלא ידע מחסור לעולם.

מעשור כספים

בגמרא (תענית ט') מבטיח רבי יוחנן: "עשר תעשר בשביל שתתעשר". מסבירים התוספות שם שהבטחת העשירות שהבטיח ר' יוחנן היא לא רק בתבואת השדה, אלא גם בכספים שהרווחים. במלים אחרות, יהודי מרוויח כסף בכל דרך שהיא, אם עשר ממנו לצדקה מבטח לו שיתן לו הקב"ה עשירות. וכך פסק מרן השלחן ערוך בספרו בית יוסף (יורה דעה ס' רמז) שמתן ליהודי לבחון את הקב"ה במצוה אחת בלבד, והיא מצות מעשור כספים, כמו שאמר הנביא מלאכי פרק ג': "הביאו את כל המעשור אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת, אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארבות השמים, והריקותי לכם ברכה עד בלי די". הנביא מודיע לעם ישראל שהבורא יתברך מבקש מעמו ישראל: "תביאו בבקשה את מעשרותיכם לביתי שלי, והוא בית המדרש, ובזה יהיה טרף למשמשי, פלומר לאותם תלמידי חכמים שיושבים ועמלים בתורתו". בנוסף לכך הבורא יתברך מבקש מכם שתבחנו אותו בזה. לאחר שנתתם את מעשרותיכם תבדקו ותראו איך הוא משפיע עליכם שפע עד בלי די.

אני מפריש מעשרות, ומצבי דחוק.

היתכן???

אנשים רבים ששמעו שעורים בנושא

מעשור כספים פונים אלי בשאלה: "כבר שנים אני נותן מעשור כספים, ועדין מצבי דחוק ביותר. מה עם ההבטחה של העשירות?" עינתי בסוגיה בצורה יסודית, וגליתי שכל אותם המתלוננים, אינם מקימים את מצות המעשרות כהלכתה, ולכן עדין לא נתקימה בהם ההבטחה. תנאי ראשון במצות מעשרות הוא: שהנתינה תהיה מדיקת ולא פחות אפלו במעט, כמו שכתב מרן הבית יוסף, (בשו"ת אבקת רוכל ג) שלמעשור יש סוד על פי הקבלה בנתינה מדיקת, ואסור להפחית ממנו כלום. ואם רוצה לתת יותר, יתנה ויאמר שהיותר ממעשור הכספים יהיה בתור צדקה.

בנוסף לכך פעמים רבות שוכחים לעשור הכנסות קטנות ובלתי צפויות, כגון מתנה מיהורים, מציאת כסף שאין בו סימן ברוב, בונוסים ממקום העבודה וכדומה. ולכן הרוצה שתתקיים בו הבטחת העשירות ישים על לבו שכל הכסף שמרויח הוא ורעייתו, ואפלו מבני ביתו, מיד יעשור ויניח בצד כדי שלא ישכח. פעמים שמתעכבים מלעשור המעשרות, וכשמצטבר סכום גדול קשה מאד לעשור. תנאי שני - הבטחת הנביא לעשירות תלויה בקיום תחלת הפסוק: "הביאו כל המעשור אל בית האוצר ויהי טרף בביתי". ומסביר שם רש"י שיהיה המעשור טרף למשמשי דהינו אכל ללומדי התורה. וכותב החפץ חיים בספרו "אהבת חסד" שהבטחת העשירות היא רק למי שנותן את מעשורתיו לעמלי תורה או לעניים. המשיך א"ה בשבוע הבא.

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת לברכה רפואה הצלחה בטל: 03-8000770 פרטי ח-ח לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

נא לשמור על קדושת הגליון

אין לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת ההיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

שמירת הלשון

שער הבטחות המבאר

עם סרושו של הרב יגאל כהן שליט"א

הכשרה מוצגת סניפים 15 יחידות במסדר של 2000 ש"ח ובחלקים לחברים (מחיר יחידה 15 ש"ח בלבד)

ניתן להזמין ואנחנו נחלק

לפרטים: 03-8000770

מוסד התורה והאמונה

שאלות ותשובות

מאת הרב יגאל כהן שליט"א

שאלה: אנחנו מיניין מצומצם ויש אחד שמאוד עייף והרבה פעמים נרדם בתפילה האם אפשר לצרף אותו ולהגיד קדיש וכדו'?

תשובה: גם ישן מצטרף למניין כך פסק מרן בסי' נה סעי' ו (מ"מ אם אפשר בנקל להעירו כדאי, כדי לצאת ידי חובה כל הדעות משנ"ב שם).

שאלה: ראיתי שיש פוסעים בקדיש יתום שלוש פסיעות ויש שאינם פוסעים ורציתי לדעת מה נכון לעשות?

תשובה: יש בזה דעות לכאן ולכאן ודעתו של מרן רבינו עובדיה זצוק"ל שיש לפסוע בכל קדיש שיש בו עושה שלום (ואחר שיפסע יאמר עושה שלום, יעויין כה"ח סי' נו יביע אומר חלק ה סי' ט).

שאלה: נולד לנו בן בכור והאמא (מטעמי בריאות) מפחדת לעשות לו פדיון הבן עם הרבה אנשים ולהביא את הילד לכהן ורצינו לדעת אם אפשר לעשות פדיון ללא התינוק?

תשובה: אין חובה להביא את הילד לכהן לעשות את כל האירוע (זה רק מנהג) ואבי הבן יכול ללכת (אפילו לבדו) אל הכהן ולהביא לו חמש סלעים (הכסף של פדיון הבן) ולברך על פדיון הבן, ובנו פדוי (רמ"א יור סי שה סי' י).

שאלה: האם כשיש חום כבד ושכחו להדליק מזגן בשבת אפשר לומר לגוי שידליק?

תשובה: מותר לומר לגוי שידליק את המזגן מתי שיש חום כבד (ומזגן האיסור הוא דרבנן והתירו לומר לגוי לעשות איסור דרבנן במקום צורך גדול מרן סי' שז ס' ה').

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

הברכות מגיעות לו.

"ועתה בני שמע בקולי לאשר אני מצוה אותך" וכו'. ידעה רבקה כי הברכות מגיעות ליעקב, ולא לעשו, ולכן צותה אותו לבא אל אביו במרמה ולהתברך מפיו. ואף יעקב לא עשה כן בכונת מרמה ח"ו, רק על פי ציוויה של אמו, ולכן אמר "אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע והבאתי עלי קללה ולא ברכה", אך אמו ענתה לו "עלי קללתך בני אך שמע בקולי ולך קח לי". ואמרו במדרש רבה (פרשה סה סימן טו): "וילך ויקח ויבא לאמו, אנוס וכפוף ובוכה. וזהו וילך ויקח ויבא לאמו, היה הולך וצועק וי וי וי. כי מדת יעקב היא אמת, כמו שנאמר תתן אמת ליעקב (מייכה ז כ), ולא ניסה בכאלו. ובשעה שהגיש יעקב את המטעמים שהכינה אמו לפני יצחק אביו (והטעם שהביא לו שני גדיי עזים, כי ליל פסח היה, וגדי אחד לקרבן פסח והשני לקרבן חגיגה. ועוד הביא לו יין לארבע כוסות) היה ירא מאד שמא יבא עשו מן השדה ויתפסנו בשעת מעשה, לכן מיד בשעה שגמר יצחק לברכו ברח משם, ויהי אך יצא יצא יעקב ועשו בא, וראה שם את הקדרה שבישל בה יעקב נזיד עדשים בשעה שמכר לו הבכורה, ונזכר במעשה המכירה, ואמר: ויעקבני "זה" פעמיים, רצונו לומר בקדרה "זו" המונחת לפני רימה אותי פעמים, שלקח ממני את הבכורה וכעת את הברכות. וכשמוע יצחק דברי עשו, שמכר את בכורתו ליעקב, נמצא שבדין נטל יעקב הברכות, אמר "גם ברוך יהיה". נמצא שכל מעשיו של יעקב בתמימות ולא ברמאות ח"ו, ובדין הגיעו לו הברכות, ואף ליצחק נתברר למפרע שלא באה תקלה על ידו, ויעקב הוא הבכור, ולו היו הברכות ראויות לבא.

"הקול קול יעקב והידים ידי עשו". יש לדקדק לכאורה שכיון שספק עלה בלבו של יצחק אם הוא באמת עשו אם לאו, לא היה לו לברכו, ו"ספק ברכות להקל". אלא, תנאי התנה עשו עם יצחק, שבבואו אליו ישנה את קולו לקולו של יעקב, וכך לא יוכל יעקב לרמות את אביו, כי מסתמא ישנה יעקב את קולו לקולו של עשו. אבל יעקב איש תם לא שינה את קולו, ונמצא הקול קול יעקב והידים ידי עשו, והוא ממש כתנאי שעשה עשו עם יצחק, לכן ברכו (משנת יוסף - פניני יוסף עמ' לד).

ל"יביע אומר" - הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלום

נאן ארכיון

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

לאורו נלך

הכבוד המסותרי

ברצוני לשתף אתכם בסיפור מדהים שסיפר לי יהודי יקר ששמע זאת מבעל המעשה. בעיר אשדוד, התגורר יהודי בשם רבי יוסף והבה, רבי יוסף היה גבאי בית הכנסת, ובכל פעם כשמרן הגאון רבנו עובדיה יוסף היה מגיע לעיר אשדוד, היה הולך למסור שיעור בבית הכנסת של אותו גבאי, למרות שלא היה בו ציבור גדול, רבים מתושבי העיר התפלאו, מדוע מרן הגר"ע יוסף רוחש חיבה יתרה? הוא חיך, ולאחר מכן סיפר סיפור שרק הוסיף תמיהה על תמיהתם, רבי יוסף סיפר שפעם אחת התקשר ללשכת מרן הגר"ע יוסף וביקש לשוחח עמו, המזכיר ענה, שמרן נמצא כעת בפגישה עם אנשים חשובים, ואינו יכול לקבל שיחות כרגע, אך רבי

יוסף אמר למזכיר, לומר למרן שזה יוסף והבה מאשדוד ותראה שהוא יענה, בתחילה לא נטה המזכיר לעשות כדברי רבי יוסף, אבל רק, אך אחרי רבי יוסף איים עליו שאם מרן ישמע שסירב להעביר את השיחה, הוא מאוד יכעס עליו, רק אז נאות המזכיר לשאול את מרן, האם להעביר לו את השיחה, כשמע מרן שרבי יוסף על הקו, אמר למזכיר להעביר לו את השיחה, המזכיר שמח בליבו ששמע לעצתו של רבי יוסף, כי אם מרן עצר את כל עיסוקיו כדי לשוחח עימו, זה סימן שהוא איש חשוב מאוד. כעת התעצמה תמיהת המכרים של רבי יוסף והבה, מה סוד הקסם שמרן מכבד אותו כל כך, ולאחר הפצרות נעלו רבי יוסף ולספר להם את סוד חיבתו של מרן כלפיו.

היכרותי עם מרן - סיפר רבי יוסף - החלה

לרכישת ספרי הרב אליהו עמר: מעבר לסגולה: על הזרע שמשון. המלך דוד: על ספר שמואל א. היננסו ל: אופקים בוקס

שוותפים!
ממשיכים בבניה

ולכם יש לכם אפשרות להיות שותפים בכל הזכויות שיהיו במקום!

ניתן להנציח להצלחת/לרפואת/לע"נ

מטר 400x36
חצי מטר 200x36
אמה 100x36

03-8000770

קו לימוד יומי לנשים ובנות מתוך ספר "שער הבטחון המבואר" מאת הרב יגאל כהן שליט"א 2 - 3 דקות ביום להצטרפות חייגי: 054-8502066

"ויבא עשו מן השדה והוא עיף" (בראשית כה כט).

חמש עבירות עבר אותו רשע באותו היום, בא על נערה מאורסה, והרג את הנפש, וכפר בעיקר, וכפר בתחיית המתים, ושט את הבכורה. בא על נערה מאורסה, נאמר כאן "ויבא עשו מן השדה", וכתוב התם "כי בשדה מצאה". הרג את הנפש, נאמר כאן "עיף", וכתוב התם "אוי נא לי כי עיפה נפשי להורגים". וכפר בעיקר, נאמר כאן "למה זה לי", וכתוב התם "זה אלי ואנוהו". וכפר בתחיית המתים, שנאמר "הנה אנכי הולך למות". ושט את הבכורה, שנאמר "ויבז עשו את הבכורה" (בבא בתרא טז:). מעשה במלך גוי שאמר לאוהבו היהודי, תמיחני על חכמיכם שאמרו חמש עבירות עבר עשו הרשע באותו היום ובו, זו מנין לכם להעמיס פשעים על עשו, אף על פי שאינם מפורשים בכתוב, אם לא מפני ששנאתם אותו. ולהיפך מזה נהגו חכמיכם כלפי דוד המלך, שמפורש בכתוב שחטא בענין בת שבע, והם אומרים (שבת נו.) כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה, ומחמת אהבתם אותו חיפו עליו ואמרו שכל היוצא למלחמת בית דוד היה כותב גט כריתות לאשתו. הוי שנאה ואהבה מקלקלים השורה. ענהו, אשיבך על כנך בהזדמנות אחרת. בינתים הגיעה שעת ארוחת צהרים, והמלך ביקש מאוהבו שישאר אצלו ויסעד יחד עמו, וכך היה. והנה מנהג המלך היה ליטול את ידיו לפני האכילה משום נקיות, ובשעת הנטילה הסיר המלך את טבעתו המשובצת יהלום יקר, ונטל את ידיו, ושכח להחזירה. ובעוד המלך עושה אנה ואנה, נטל האוהב את הטבעת והציניעה בחיקו. כעבור זמן מה נזכר המלך בטבעתו, ויחפש אותה ולא מצא. קרא המלך את המלצרית הכושית וזעם עליהם על שגנבו את הטבעת, אך הם הכחישו את הדבר בתוקף, כי לא היתה ידם במעל הזה. מה עשה המלך, ציוה לשומרי ראשו שייסרו את המלצרית בשוטים, עד שיודו בגניבה, והם בשלהם צווחים ככרוכיא שלא היו דברים מעולם. לפתע הפנה המלך את פניו וראה את אוהבו היהודי והוא מחייך, אמר לו: לשמחה מה זו עושה. ענהו, אדוני המלך התר נא ידי האסייים ולאחר מכן אדבר. שיחרר המלך את המלצרית. אמר לו האוהב, כיצד חשדת במלצרית בתוקף, ואת פי לא שאלת שמא אני גנבתי הטבעת? תמה המלך, ואיך אעלה על דעתי לחשוך באדם נכבד וישיר כמון עד שארהיב עוז לשאול את פיך על זה. ענה האוהב, היה טבעתך לפניך, ובחנם חשדת את המלצרית כי הם שגנבו את הטבעת. ענהו המלך, אין כאן חשד חנם, כי חשודים העבדים שלא ינהגו כשורה, וכבר ציוה כנען לבניו "אהבו את הגזל", אבל אמור נא לי, מה ראית כי עשית את הדבר הזה? ענהו, זוהי התשובה לשאלתך, כי כן משפטיך אתה שתלית הקלקלה במקולקל, וכן עשו חכמינו ז"ל, הנה דוד המלך, צדיק ענותן ושפל רוח, ולא היה דוד ראוי לאותו מעשה, אלא אם כן היה שם גם כריתות (וראיה לזה ממה שהוצרך נתן הנביא ליתן לדוד משל על כבשת הרש, וענה אותו דוד "כן מות האיש", ואמר לו "אתה הוא!" ולמה הוצרך ליתן לו משל, היה אומר לו מתחלה אתה הוא שלקחת אשת איש. אלא ודאי שלא נכשל דוד באיסור אשת איש ח"ו, שכל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו, רק חטאו במה שלקח את בת שבע מאוריה החתי, והוא כעין לקיחת הכבשה מבעליה הרש, שאין הכבשה אלא קנינו, ואף כאן לא חטא דוד בלקיחת אשת איש, רק לקח קנינו של אוריה). ואילו עשו שאמר בפיו בפירוש "יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי", עד שהוצרכו יצחק ורבקה למהר לשלחו משם, ולא רק רבקה אמרה למה אשכל, אלא גם יצחק שהיה אוהב חשד בו שיבצע זממו. ולכן לא נפלת ולא רוקה היא דרשת חז"ל שחמש עבירות עבר עשו הרשע באותו היום. נחה דעתו של המלך בתירוץ זה, ופטר את אוהבו לשלום (משנת יוסף – פניני יוסף עמ' לג).

כמו תינוק

לעיתים בעבודת השם ובכלל בחיים, אנו מתחכמים ומנסים להבין יותר ממה שאנחנו, מנסים לפתור בעיות ולסדר את העולם כפי שאנו בטוחים שטוב בעבורנו. נלמד להתבונן ולהפנים כי ככל שנדע שאנו לא יודעים כלום, כך נגיע לפתרון מהר יותר על הצד הטוב ביותר. בדיוק כמו שאנחנו לא מחליטים אם הלב שלנו יפעם ומתי... כך אין לנו נגיעה בשקל שייכנס לכיס או יצא ממנו. הקב"ה נותן לנו את המחשבה בראש לפי מה שנגזר עלינו, אנו חושבות שאנו בוחרות דברים אך זה לא כך, לפני שנולדנו הקב"ה כבר החליט ובוחר לנו הכול. אנו לא מחליטות איזה בית לקנות ואיזו חולצה ללבוש, מי ברא אותנו עם הרצון ללבוש כזה או אחר? ומי ברא אצלנו את המשכיה לסגנון מסוים? הקב"ה הוא זה שיצר את האופי שלנו, את המחשבה, את האהבה והשנאה. מדוע הקב"ה ברא בתוכנו את השנאה? מדוע יש לכל אחת מאיתנו גם טבעים הדורשים תיקון מיידי? ומדוע זה לא קל לתקן מידה רעה? הכול בכדי שתהיה לנו בחירה חופשית ושכר ניצחי על הבחירה הטובה. אם לא היה מנגד את היצר הרע לא הייתה מתאפשרת בחירה ואז אין טעם... ככל שילד מתפתח יותר, ככל שהוא גדל יותר – הוא פחות נשען על אימו. כשהוא רק נולד הוא אפילו לא מנסה להרים את הראש לבד, ברור לו שאמא שלו שם בכדי לטפל ולעזור לו. כשהשרירים קצת מתפתחים הוא כבר מרים את הראש, פחות נתמך באימו. וכשהוא מתחיל ללכת? הוא כבר הרבה פחות נשען על הוריו, הוא יודע וחש שהוא כבר יכול לבד ופחות זקוק להם... ומה קורה בגיל התבגרות?... כך האדם, ברגע שהוא מרגיש שהוא יכול ופועל מעצמו – הוא נכנס לדמיון שאינו צריך את הקב"ה ולכן נשען עליו פחות. אבל ברגע שכולנו נדע כי אנחנו קטנות, ואין לנו כלום משל עצמנו. אין לנו יכולת לפעול – אז נשען עליו באמת ונדע שהקב"ה עושה הכול לבד. התפקיד שלנו הוא רק להשליך עליו, כמו תינוק, שאפילו לא מנסה להרים את הראש כי הוא יודע שהוא קטן. הוא לא מנסה משהו שהוא מראש מועד לכישלון, כך אנחנו – בלי הקב"ה אנחנו לא יכולים לפעול דבר, זה מועד לכישלון. כשנזכר להשיב אל ליבנו שרק השם יתברך עושה, ואת הכול עושה על הצד הטוב ביותר, אזי את כל הצרות והבעיות, את כל הטרדות וגם את כל הוימוים השגרתי נשליך על הקב"ה. ניתן לו שהוא יעשה, כי רק הוא יכול להרים לנו את הראש... בדבר אחד הקב"ה לא מתערב – בבחירה איך לעשות את הדברים, האם תבחרי בטוב או ברע. נאמר "מה השם שואל מעמך.. כי אם ליראה אותו" – בידיים שלנו האם לצעוק על הילדים או לדבר אליהם בנחת, הבחירה בין המעשה הרע או הטוב בידיים שלנו. כל יתר הדברים הם בידיים של הקב"ה, לדוג' כמה כסף יהיה לך בארנק, האם תמדיד בריאותך, איזו חולצה תלבש ואיזה אוכל תשים בצלחת... זה בידי של אבא שבשמיים. אך האם לוותר לבעל או להתעקש איתו, האם להתפלל או לא – זה בידיים שלך. כמובן חשוב להזכיר כי "תשובה, תפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה", שכן גם אם נגזר משהו לא טוב חס ושלום, הרחמים של הקב"ה כה גדולים שנתן לנו דרכים לפרוץ גם את זה. להפוך את מידת הדין למידת הרחמים. בורא עולם אוהב אותנו כל כך ונותן לכל יהודי ויהודיה ביקום את כל הכלים הטובים ביותר בשבילו בכדי שיוכל להתקרב אליו יתברך ולעבוד אותו מתוך שמחה וטוב לבב.

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

הגישה הנכונה

בידרמן שליט"א שספר בדרך צחות שהיה יהודי שבא למירון לשפך שיח במקום הקדוש, והוא פונה בתחנה לבוראו בזכות רש"י הקדוש אני צריך בדיחופות 2500 1500 להכרת החשמה, 90 חשבון גז, 410 לארנונה ועוד 500 לגן של הילדה זה החובות שמתקמים לי עכשו, ומבקש מהבורא עזר לי, נגש אליו גביר אמריקאי שעמד לידו ואמר לו קח צ'ק של 2500 ₪, ותשתחרר מכאן אתה שובר את השוק, אני מבקש מאות מיליונים ואתה בא עם 2500 ₪, אתה הורג לי את הסכומים, קח את הכסף ותסתלק... זה אמן מעלה חיוך קל על שפתינו, אבל צריכים לדעת יסוד עצום בעניני תפלה, כשאנו נעמדים להתפלל ולבקש מה' בכל נושא שיהיה צריך לדעת לפני מי אנו עומדים לפני מלך מלכי המלכים שהכל שלו, ואין עוד מלבדו. ולכן כשאדם דחוק

בפרשת השבוע מזכיר פסוק שיש בו הרבה סוד, אבל נתעכב בפשט שלו. "ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים ויברכהו ה' רש"י מביא לומר שהארץ היתה קשה וגם שנה קשה ובכל זאת יצא ליצחק פי מאה ממה שאמור לצאת. רואים מכאן את כח הברכה פאשר הקב"ה מוריד שפע לאדם, אין טבע ומנהגו של עולם, נגד כל הגיון וסכומים הברכה תהיה פי מאה. אחי ורעי השבוע אחר ממהגי, ואשתף אותכם בהרצה אישית שקויתי, שאני עדין עובד עליה, ורק עצם המחשבה בזה שנתה לי המון. הנה בעודי מתגלגל במערכת התפלה, הודמנה לידי דברי הגה"צ רבי אלימלך

אם נדע להתפלל דהינו שנדע פעת אנו פונים למי שהכל שלו, הכל היה נראה אחרת.
 מספרים שהיה יהודי שעמד בפתל המערבי וצעק: רבונו של עולם תעשה לי פנצ'ר, פנצ'ר, פנצ'ר, בבקשה אני מתחנן. עמד שם אדם מן הצד והתפלל ממתי אדם בא לכתל ומבקש בקשה פז מוזרה - שיהיה לו פנצ'ר. מפתשבה למעשה התענגן מה פשר הבקשה. השיב לו האיש דע לך שפעם הייתי עני מרוד, חי מהידד לפה, אין מאומה, ואמרו לי תשמע גלגל חוזר בעולם, העולם הוא עגול, אל תדאג עוד יתהפך עליך המצב. והנה ברור ה' באמת ההצלחה האירה לי פנים והיום אני אדם אמיד, פאתי לבקש מבורא עולם שיעשה פנצ'ר בגלגל שלא ימשיך להסתובב ואני יחזר למצב הקודם...

בפרנסה ופונה לבורא עולם ואומר לו אני חיב דחוף להשיג הלואה, במקום שתבדד אנרגיות בתפלה ותחננים לבקשת הלואה תבקש ותתחנן מאוצר מתנת חנם שה' ישלח לך גלי הלואה, כי על ה' נאמר "לי הכסף ולי הזהב נאם ה'", לכן תדע שאתה מבקש ממני שאינו מגבל אז למה לבקש פרוטות. תבקש בגדול, ופה נכנס היצר הרע ואומר שאנחנו לא ראוים לפאלה נסים או כל מיני מחשבות של סרק ורעות רוח.
 וזה ענין "ויזרע יצחק בארץ ההיא בשנה ההיא..." שפאשר יש ברכה לא האקלים קובע ולא המצב בצורה פז או אחרת - יש רק ה' לכן אנו צריכים לפנות אליו בלבד.

אך צריך שיתקיימו התנאים האמורים, בבאר מים חיים (ס"ק ל"ב), כדי שיוכל לגלות קלונו לאחרים: התנאי הראשון שלא יגדיל העוולה יותר ממה שהיתה באמת, אך במה שקרה בדיוק מותר גם לפרט. התנאי השני שכל כוונת המספר תהיה לתועלת, שיתרחקו בני אדם מדרך קלוקלת. כשישמעו שהבריות אדם מגנות מעשים לא טובים, ויתרחקו מכאלה אנשים. ואפשר שגם יחזרו בעצמו מדרכו הרעה, שיראה איך הבריות מתרחקים מעבירה. התנאי השלישי שלא יאמר את הדברים בגלל שנאה אישית, שחבויה אצלו בלב בצורה חרישית. ויזהר שלא יכשל באיסור חנופה לאותו קבלן, אם יגנה אותו רק בהצנע על היותו גולן, אלא יאמר את דבריו תמיד בפרסום, אלא אם כן מיוחד שיעשה לו דבר עגום. כגון אם הוא מיוחד וחושש, שבחיי הוא ינסה להתנקש, או שיתחיל עמו להתגושש. ויתכוין בכל מעשיו לשם שמים, ויזכה לשכרו מושלם בכפל כפלים.

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"אלוקים נצב בעדת-אל" תהלים (פ"ב, א')

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים!

נשאלתי מאת יהודי שהגיע למצוקה כספית, שכיום הוא גר בעיר חרדית. שקנה דירה חדשה מקבלן, ומאותו היום נהיה לו בלגן. כי הקבלן אינו מקיים מה שכתוב בחוזה, ומרוב כל הצער הוא חושב שהוא הוזה. כעבור זמן תבע את הקבלן לבית דין, כדי שאולי כך הוא יבין, שהעולם הזה אינו הפקר, ואת כל מה שסוכם צריך לסדר, ולקיים כל תנאי על כל צדדיו, ולעמוד מאחורי כל דבריו. ובבית דין פסקו לחובתו, שצריך לקיים את הבטחתו, וממה שכתוב בחוזה, לא יחסיר בכי הוא זה. והנה עברו כבר שנים, והקבלן עדיין לא הפנים, שיש פסק דין בעולם, והשם הוא רואה כל נעלם. וכאשר שאל את הקבלן על שאינו עומד בהתחייבות, הוא מיד ענה בעזות, שלא יגידו לו מה לעשות, ואת פשעיו רוצה לכסות. ועדיין ממשיך לרמות, ואינו מקבל תוכחות. וכעת האם מותר לומר לאחרים, שמהקבלן הזה יהיו נזהרים. ושידעו איך איתו להתנהל, כי יצר תאוות הממון עליו מושל.

ועניתי שהחפץ חיים בכלל דל"ת סעיף חי"ת, אומר לנו בנידוננו מה היא האמת. כשבית דין אומרים לאדם לחדול ממעשיו, כגון שצריך לשלם את חובותיו, או לתקן כמה מהנהגותיו, בין בדברים של בין אדם לחבר, שהיצר הרע בו תמיד גובר, ובין בדברים בין האדם לבורא עולם, שאינו עושה עבודתו באופן מושלם-חייב לקיים את דברי בית הדין, ועליו מוטל להבין, שמה שפוסקים כאן בעולם הזה, זה בבחינת נביא וחווה. וכך גם פוסקים בבית דין של מעלה, והבנת הדברים ממנו והלאה. וחייב הוא לקיים את הפסק שנפסק, גם אם לדעתו הוא לא נבדק. ואם אינו רוצה לקיים את דברי הדיינים, ועדיין מסרב ומחציף פנים, ואין לנו הסבר ברור למה אינו מקיים, וכששואלים אותו הוא את הפרצוף מעקם, ותמיד דוחה בקש את כל מי ששואל, ונותן ללשונו כך להמשיך להתגלגל, באופן זה מותר לספר בגנותו, ולגלות את דרך עבודתו, שאינו מקיים מה שמתחייב, ומרמה את הבריות ונעשה כאויב. ומותר לבית דין לכתוב את מעשיו בספר הזכרונות לדור דורים, שאינו רוצה לשמוע בקול המורים.

פניני הדף היומי

מאת הרה"ג ירון מרדכי זכאי שליט"א

ירושת בכור בנספים המושקעים בנק

אין בכור נוטל פי שניים במלוה (בבא בתרא דף כ"ב):

בסוגיתנו אנו לומדים דיני ירושה על פי דין תורה, וכגון בן בכור שמקבל בירושה פי שנים דהינו חלק נוסף על שאר אחיו כך שהוא מקבל כמו שני אחים, אמנם ישנם מקרים שבהם החלק שמקבל הבכור זהה לחלק שמקבלים שאר האחים לדוגמא במקרה שהאב נפטר הלווה שהיה בחיים וכעת הלווה בא להחזיר לבנים את סכום ההלוואה והאח הבכור טוען שהוא צריך לקבל חלק כפול, הדין הוא שאינו מקבל חלק כפול אלא דוקא במקרים שהנכס יהיה קיים בשעה שהאב נפטר ובמקרה של הלוואה הכסף לא היה ברשות האב כשנפטר אלא הלווה הביאו רק לאחר פטירת האב וכך נפסק בשולחן ערוך (חושן משפט סימן רעה סעיף ז) אין הבכור נוטל פי 2 בהלוואה שהלווה אביו.

ודנו הפוסקים במקרה שהאב השקיע כספים בחשבונות בנק (פקדון, מונית) וכעת האב נפטר האם הבן הבכור מקבל מכספים אלו פי שנים מאחיו, וצדדי הספק האם מקרה זה דומה לדין הלוואה כיון שיש לכספים אלו שיק הלוואה, ובוה אין הבכור נוטל פי שנים כיון שאין כספים אלו בכלל מוחזק אלא בכלל דבר הראוי לבוא או שהיות ומדובר בכספים שנמצאים בבנק שלכאורה זכו מקום בטוב וישוב התחיבות כתובות ואשר שנחשב בכלל מוחזק והבכור יקבל פי שנים ובשו"ת גינת ורדים (חלק אבן העזר כלל ד סימן יט) נשאל שאלה זו והעלה כיון שסוף סוף כספי הלוואה נמצאים בבנק ואינם ברשותו של האב שהלווה נקראים ראוי, והוסיפו הפוסקים שכל שכן המציאות בזמנינו בבנקים שלנו שמשותף משים בכל סכומי הכסף המופקדים אצלם, וכן הגר"ש וואזנר בשו"ת שבת הלוי (חלק ד סימן רטו) פלפל בדין כספים המופקדים כבוד ועושים עיסקה שלא יהיה חשש איסור ריבית ונחשבים גם הלוואה וגם פיקדון אולם ודאי שלא קיבל את אותו הכסף שהפקיד ולכן העלה שהבכור לא נוטל פי 2 אמנם בשו"ת תשובות והנהגות (חלק א סימן תתנב) כתב שאם הפקיד את הכסף בחשבון עובר ושב שיכול להוציא מי שרצוה נחשב שהכספים עדין ברשותו ולא דומה להלוואה במקרה כזה הבכור נוטל פי 2, ועוד עיין במה שכתבתי בספרי שיח התורה (עמוד שמו) במה שכתבתי לדון היכן שיש ברשות האב שנפטר צקים, האם הבכור גובה מהם פי 2 משאר אחיו, ע"ש.

שבת שלום

המעוניין לרכוש את הדיסק אונקי על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמו כן לשמיעת קו הדף היומי העולמי 24 שעות ביממה 055-9302663

יש לכם שמחה במשפחה? ברית. חתונה. בר מצוה.
 ידועה הסגולה לקיים סעודת עניים באותו היום לאנשים שאין להם. בתרומה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה" תהיו שותפים להאכיל לסעלה סמאה ועושים איש להצלתחכם

להשתתפות ח"י"גו: 03-8000770

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "ביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה